

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobce: **H. A.-O.**
narozený X, státní příslušník Marockého království
t. č. v X

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Středočeského kraje**
sídlem Na Baních 1535, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 9. 2022, č. j. KRPS-242645-16/ČJ-2022-010024,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Průběh správního řízení

1. Dle úředního záznamu Policie ČR, Krajského ředitelství Policie Jihomoravského kraje ze dne 28. 9. 2022 tohoto dne hlídka kontrolovala v obci Vrbice skupinu čtyř cizinců, kteří

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

nedisponovali žádným platným cestovním dokladem ani platným povolením k pobytu. Uvedli, že jsou státními příslušníky Maroka. Po provedení prvotních úkonů byli všichni čtyři předáni k dalším úkonům Policii ČR, Krajskému ředitelství Policie Středočeského kraje, tedy žalované. Jedním z těchto cizinců byl žalobce.

2. Následující den, 29. 9. 2022, bylo s žalobcem zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“).
3. Při výslechu téhož dne žalobce uvedl, že je svobodný, bezdětný, ve své domovské zemi bydlí s otcem, matkou a třemi sourozenci. V místě, kde žije, je pouze špatná ekonomická situace, není tam práce. Žádné mučení, trest smrti nebo jiné nebezpečí mu při návratu domů nehrozí. Nikdy nebyl členem žádné extremistické nebo militantní skupiny. Svůj cestovní doklad nechal v Turecku u známých, protože se bál, že ho ztratí nebo mu ho někdo zničí. Nevěděl, že k překračování hranic potřebuje cestovní doklad. Žádný jiný doklad nemá. Z Maroka odjel 25. 7. 2022 do Turecka, kde pobýval měsíc. Poté odešel pěšky do Řecka, odkud pokračoval pěšky do Makedonie a do Srbska, kde byl osm dní. Odsud využil služeb převaděče, který jej mu za 300 euro pomohl překonat plot do Maďarska. Šel pěšky asi tři dny, pak se na parkovišti uschoval do prostoru podvozku kamionu, společně s dalšími čtyřmi lidmi. Takto cestovali asi devět hodin, pak kamion zastavil. Pokračovali pěšky směrem do Rakouska, odkud chtěl žalobce projít a dostat se do Španělska. Pak je zastavila policejní hlídka a odvezla. Za pomoci telefonu zjistili, že jsou v ČR. Nikdy nezjišťoval, jaké jsou podmínky vstupu na území ČR, nechtěl sem, je tady omylem. V ČR nikdy nebyl, nikoho zde nemá. Chce pokračovat dále do Rakouska a do Španělska, kde má bratrance. Zatím s nimi v kontaktu není. Žalobce tam směřuje za prací, chce pracovat v zemědělství. Bratrancí by mu mohli pomoci se ze začátku začlenit. Žalobce odcestoval sám, jelikož je z rodiny nejstarší, rodiče čekali, až prodají dobytek, aby měli peníze na cestu. Na letenku z Maroka měl žalobce našetřeno, pak pracoval asi měsíc v Turecku. Má u sebe asi 60 euro. Do Maroka se nechce vrátit, protože tam nikoho nemá, jeho rodina se na cestu do Španělska vydala také. O azyl nikde nežádal. Na otázku, zda je schopen oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou změnu nahlásit policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem pobytové kontroly, odpověděl, že není. K dotazu, zda je schopen za sebe složit finanční záruku, případně zda tak může učinit jiná osoba (státní občan ČR nebo cizinec s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem na území), uvedl, že nemá dostatečný obnos na složení finanční záruky ani nikdo další se za něj nemůže finančně ručit. Žalobce uvedl, že mu není známá překážka nebo důvod, které by mu znemožňovaly vycestování z ČR, protože zde nechce zůstat, ale chce odcestovat do Španělska.
4. Stejného dne byl žalobce v záhlaví označeným rozhodnutím žalované (dále „napadené rozhodnutí“) zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění. Dobu žalobcova zajištění žalovaná stanovila na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.
5. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná zkonstatovala, že ze samotného jednání žalobce a ze skutečností předcházejících jeho zajištění, kdy na území ČR přicestoval nelegálně ukrytý v podvozku kamionu, je zjevné, že existuje reálné nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce označil jako svůj cíl Španělsko, do

domovského státu se nechce vrátit. Podle žalované existuje důvodná obava, že by se žalobce mohl nekontrolovatelně a svévolně pohybovat mezi jednotlivými členskými státy, což nelze akceptovat. Žalobce ukázal nerespektování právních norem ČR a nezaručuje, že bude plnit povinnosti uložené žalovanou.

6. Podle žalované nebylo možné aplikovat zvláštní opatření ve smyslu § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Žalobce neuvedl na území ČR žádnou adresu, nemá zde žádné příbuzné, u nichž by mohl zvláštní opatření plnit, nemá zajištěné ani jiné stálé ubytování. Mohl by se pro žalovanou stát nedohledatelným. Žalovaná shledala nepravděpodobným, že by žalobce zvláštní opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců plnil. Finanční záruka z žalobcovy strany nebyla nabídnuta a do doby zajištění nebyla žádná složena. Žalobce hodnověrně neprokázal, že by disponoval takovou hotovostí, která by mu umožnila složit nějakou finanční jistotu. Uvedl, že má v současné době cca 60 euro. Na území ČR nemá žádné příbuzné, kteří by za něj mohli finančně ručit. Žalovaná při svém rozhodování o vyloučení možnosti složení finanční záruky vycházela z informací, které žalobce uvedl, a vyloučila možnost složení finanční záruky podle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Pokud jde o zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, žalobce svým protiprávním jednáním nedává záruku, že by povinnost plnil, z jeho jednání vyplývá neúcta k právnímu řádu ČR. Žalobce si je vědom svého protiprávního jednání a hodlá v něm pokračovat, dokud nedosáhne svého cíle. Ani uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců by dle žalované nebylo možné realizovat, protože v ČR nežije nikdo z žalobcovy rodiny, žalovaná předpokládá, že by cizinec nebyl schopen ani ochoten zdržovat se v policii určeném místě.
7. Stanovenou 90denní dobu zajištění považuje žalovaná za přiměřenou. Dle napadeného rozhodnutí bude během této doby zjišťovat a ověřovat totožnost žalobce, jelikož má důvodné pochybnosti o jeho totožnosti a státní příslušnosti. Žalobce své tvrzení o občanství Maroka ničím nedoložil. Proces zjištění a ověření totožnosti, vydání náhradního cestovního dokladu včetně jeho doručení nelze přesně časově předikovat. V posledním obdobném případě trval běh těchto úkonů dva a půl měsíce. Žalovaná přihlédla také k době nutné k zabezpečení přepravních dokladů pro policejní doprovod, včetně nezbytných dokumentů pro vstup na území cílového státu. Tento proces žalovaná odhadla minimálně na 14 dní. Žalovaná s odkazem na svoji správní praxi vyhodnotila, že realizace vyhoštění žalobce je možná. Zabývala se také tím, zda bude možné rozhodnutí o správním vyhoštění vydat s ohledem na přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Poukázala na to, že z žalobcovy výpovědi nevyplývalo, že má na území ČR rodinné vazby, jeho rodina žije v domovské zemi. Nemá ani rodinné vazby s občanem ČR, v EU nikoho nemá. Žalobce přicestoval 28. 9. 2022 a téhož dne byl v 15:30 zajištěn. Nemohl ani stihnout navázat vazby. Žalobce je svobodný a bezdětný, nemá zdravotní problémy. Žalovaná tak nepředpokládá, že by rozhodnutím o správním vyhoštění mohlo dojít k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce.
8. Žalovaná ještě 29. 9. 2022 uložila žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění a stanovila dobu dvou let, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že nebyly shledány důvody podle § 179 zákona o pobytu cizinců znemožňující vycestování a žalobcovo vycestování do Maroka je možné. K vycestování žalobci stanovila lhůta 30 dnů

ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 11. 10. 2022.

Shrnutí žaloby

9. Žalobce se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“), domáhá zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost. Žalobce má v první řadě za to, že žalovaná nedostatečně zdůvodnila, proč upřednostnila zajištění před alternativami. Dále vyčítá žalované, že stanovila nepřiměřeně dlouhou délku zajištění. Konečně je napadené rozhodnutí podle žalobce zmatečné a postrádá posouzení individuálních okolností.
10. K *prvnímu žalobnímu bodu* žalobce uvedl, že institut zajištění představuje krajní prostředek zákona o pobytu cizinců, jehož užití by měla předcházet důkladná úvaha správního orgánu o jeho nezbytnosti v každém jednotlivém případě. To vychází již z formulace § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Případné uplatnění zajištění by pak mělo být doprovázeno řádným a zevrubným odůvodněním, což dle žalobce stvrzuje například rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019-60. Touto optikou považuje žalobce úvahy žalované za nedostatečné, jednostranné a účelové. Není zřejmé, jaké úvahy žalovanou v tomto ohledu vedly, nebo zda nějaké vůbec měla, naopak vše nasvědčuje tomu, že žalovaná považuje zajištění za primární prostředek a zvláštní opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců za fakultativní alternativy. Žalovaná žalobce zajistila pouze na základě nelegálnosti jeho vstupu a pobytu na území ČR. Žalobce si je vědom, že to představuje porušení zákona. Připomněl však, že Úmluva o právním postavení uprchlíků, publikovaná pod č. 208/1993 Sb., s případy nelegálního vstupu na území státu počítá a požaduje je za splnění určitých podmínek nepenalizovat. Žalobce sice v době zajištění nebyl uznán za uprchlíka, svou žádost o mezinárodní ochranu podal až později. Status uprchlíka je však deklaratorní a nelze odhlédnout od toho, že žalovaná přistoupila k uložení *ultima ratio* prostředku na základě jedné skutečnosti, která není u žadatelů o mezinárodní ochranu ničím výjimečným. Žalovaná měla řádně zjistit stav věci včetně skutečností svědčících ve prospěch žalobce, jak jí ukládá zákon, a poté věc posoudit komplexně. Byla to žalovaná, kdo měla prezentovat žalobci možné alternativy a k jejich možné aplikaci zjišťovat relevantní skutečnosti. Například u finanční záruky žalovaná konstatuje, že nebyla nabídnuta. Od žalobce nelze očekávat, že by si byl vědom možností v právním řádu ČR a mohl žalované aktivně nabízet alternativy. Nabídnutí finanční záruky by navíc mohl právní laik chápat jako snahu o úplatek, což je univerzálně vnímáno jako protiprávní jednání. K dalším alternativám se žalovaná vyjádřila podobně stroze, odcitovala zákonná ustanovení a konstatovala nemožnost jejich uplatnění.
11. K *druhému žalobnímu bodu* žalobce popsal, že zajištění v délce 90 dní neumožňuje dostatečný soudní přezkum v rozumných intervalech tak, jak vyplývá z čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluva“) a z judikatury Evropského soudu pro lidská práva i tuzemských soudů. Žalobce poukázal na rozsudky NSS ze dne 29. 2. 2012, č. j. 7 As 17/2012-36, ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012-26, a ze dne 9. 10. 2014, č. j. 2 Azs 57/2014-28, a nález Ústavního soudu ze dne 15. 9. 2015, sp. zn. IV. ÚS 1020/2015. Ačkoliv od doby vydání těchto rozhodnutí zákonodárce vtělil do zákona o pobytu cizinců § 129a zaručující možnost podat žádost o propuštění ze zařízení, problematika pravidelnosti soudního přezkumu tím podle žalobce nebyla

dostatečně vyřešena, což podle ní uznal NSS v rozsudku ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50. Žalobce se domnívá, že je tuto situaci třeba řešit v praxi tak, že správní orgán bude rozhodovat o zajištění na podstatně kratší dobu než na 90 dnů (např. maximálně na 30 dnů). Žalované pak nic nebrání při splnění zákonných podmínek zajištění prodloužit a cizinci zůstane možnost domáhat se pravidelného soudního přezkumu. Nevhodnost právní úpravy žalobce ilustroval na svém případě: i kdyby žalobce podal žalobu téhož dne, kdy rozhodnutí obdržel, pak by mohl dalšího opravného prostředku – žádosti o propuštění ze zařízení – využít až po cca 60 dnech. Dalšího soudního přezkumu se pak domůže nejdříve po 70, spíše však po 80 dnech od počátku zajištění. Žalobce namítl, že pokud žalovaná stanovila dobu zajištění na 90 dnů, měla konkrétně uvést, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během této doby s údajem o časové náročnosti jednotlivých kroků. K tomu žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 8. 2021 č. j. 41 A 21/2021-32, z něhož vyzdvihl povinnost správního orgánu posuzovat tuto otázku přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Podle žalobce povinnosti stanovit konkrétní kroky při realizaci vyhoštění s konkrétním časovým odhadem žalovaná nedostála. Žalovaná pouze uvedla výčet jednotlivých kroků, aniž konkrétně časově odhadla nebo konkretizovala tento proces. Jedinou individualizovanou indicií je podle žalobce zmínka Maroka jako země, kterou bude třeba kontaktovat. Žalobce pochybuje o individuálním posouzení jeho případu.

12. Konečně k *třetímu žalobnímu bodu* žalobce zdůraznil, že celou dobu se žalovanou spolupracoval, sdělil své údaje a nezastíral svůj záměr odcestovat do Španělska. Při zadržení nekladal žádný odpor a odpovídal pravdivě, poskytoval součinnost. Pokud žalovaná lpěla na tom, že žalobce nezákonně vstoupil a pobýval na území ČR, měla obdobným způsobem zohlednit, že žalobce s ní v dobré víře plně spolupracoval.

Vyjádření žalované

13. Žalovaná ve vyjádření k žalobě zopakovala důvody napadeného rozhodnutí. K žalobním bodům uvedla, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně rozepsala důvody zajištění za účelem správního vyhoštění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Žalovaná je povinna zajistit náležitosti nezbytné k realizaci vyhoštění tak, aby bylo uskutečnitelné v době trvání zajištění (podat žádost o readmisi, zajistit konzulární pohovor s cizincem, ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu, obstarat letenky nebo vyjednat průvoz přes jiné státy EU, zajistit policejní eskortu). Z důvodu složitého a časově náročného procesu ověřování totožnosti v Maroku není žalovaná schopna určit dobu, po kterou bude probíhat. Žalovaná ze své praxe v obdobných případech zajišťuje cizince na dobu 90 dní a v případě, že se ověřit totožnost a vystavit náhradní cestovní doklad v této době nepodaří (tyto procesy podle žalované trvají v řádech několika týdnů až měsíců), prodlužuje zajištění dle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
14. Napadené rozhodnutí o zajištění je podle žalované vhodné a přiměřené opatření, zatímco jiná, mírnější opatření by byla z hlediska protiprávního jednání žalobce zjevně nedostatečná a neúčinná. Nešlo pouze o žalobcův nelegální pobyt, žalobce současně porušil několik podmínek pro vstup a pobyt na území ČR. Žalobce nerespektoval právní předpisy ČR, potažmo EU, vstoupil na území schengenského prostoru v úkrytu podvozku blíže nespecifikovaného vozu – čímž se záměrně vyhnul případné hraniční kontrole –, bez platného cestovního dokladu – ač k tomu nebyl oprávněn a žalovaná není známá jeho

totožnost a je odkázána pouze na jeho prohlášení totožnosti –, a bez platného oprávnění pobytu, respektive bez platného víza – ačkoliv se na něj vztahuje vízová povinnost podle přílohy I. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. 11. 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni.

15. Žalovaná doplnila, že pokud se podaří ověřit žalobcovu totožnost a bude mu vystaven náhradní cestovní doklad, bude zajištění bezodkladně ukončeno dle § 127 zákona o pobytu cizinců. Pokud nebude možné náhradní cestovní doklad zajistit a realizovat návrat žalobce do země původu nejdéle do 180 dnů dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců (včetně prodloužení doby zajištění podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), žalobce bude propuštěn.

Posouzení věci soudem

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
17. Žaloba není důvodná.
18. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.
19. Zvláštní opatření za účelem vycestování jsou uvedena v § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců:
- a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,
 - b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (finanční záruka) samotným cizincem či za něj občanem České republiky či cizincem s povoleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem
 - c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo
 - d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.

20. Úvahu, proč alternativy uvedené v § 123b zákona o pobytu cizinců nepostačují a je nutno přistoupit k zajištění, musí správní orgán adekvátně zdůvodnit v rozhodnutí o zajištění cizince. Rozsah povinnosti správního orgánu odůvodnit, proč neužil zvláštních opatření, ale cizince zajistil, bude odpovídat konkrétním specifikům a poměrům osoby cizince (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, odst. 37).
21. Odůvodnění žalované, proč nevyužila alternativ a přistoupila k zajištění, v soudním přezkumu ob stojí. Žalovaná se možnostmi uložení zvláštních opatření adekvátně zabývala. Při pohovoru se žalobce se na jeho postoj a možnosti k uložení zvláštních opatření ptala a ke každému z nich pak v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla důvody, proč podle ní není účinné. Pokud jde o v žalobě konkrétně zmíněnou možnost finanční záruky, není pravda, že by žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze zkonstatovala, že nebyla nabídnuta. Žalovaná se v průběhu pohovoru ptala, zda je žalobce schopen ji složit nebo zda ji za něj může složit jiná osoba, což žalobce obojí negoval. Dala tedy žalobci možnost se k této možnosti vyjádřit a žalobce tak rovněž učinil. V průběhu pohovoru navíc uvedl, že u sebe má asi 60 EUR a nikoho v ČR nezná. Zvláštní opatření v podobě finanční záruky tak skutečně nepřipadalo v úvahu, což žalovaná srozumitelně vysvětlila.
22. Užitím ostatních zvláštních opatření se žalovaná taktéž v napadeném rozhodnutí zabývala, a to postupně dle jednotlivých písmen § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců (viz str. 4 napadeného rozhodnutí). Soud nesouhlasí s tvrzením žalobce, že by žalovaná vždy jen odcitovala příslušné ustanovení a konstatovala nemožnost jeho uplatnění. K písm. a) žalovaná poukázala na výpověď žalobce, který uváděl, že není schopen oznámit adresu místa pobytu, zdržovat se tam a každou změnu vždy ohlásit. Nemá zde žádné příbuzné, u kterých by mohl pobývat. Dále uvedl, že cílem jeho cesty je Španělsko. Závěr žalované o neaplikovatelnosti tohoto ustanovení v nyní posuzovaném případě je s ohledem na tyto okolnosti, které žalobce nijak v žalobě nerozporuje, zcela srozumitelný a logický. K písm. c) žalovaná uvedla, že na toto opatření nelze přistoupit, neboť žalobce svým protiprávním jednáním, ve kterém hodlá pokračovat, nedává záruku, že by tuto povinnost plnil. I toto zdůvodnění je dostatečné a logické. Odkazuje na výše zmíněné žalobcovo sdělení, že v ČR je omylem, nechce zde zůstat ani se již vrátit do Maroka a chce odcestovat do Španělska. I neuložení zvláštního opatření dle písm. d) žalovaná v napadeném rozhodnutí vysvětlila, a to tím, že zde žalobce nemá žádné příbuzné, a je tak dán předpoklad, že by žalobce nebyl schopen ani ochoten zdržovat se v místě určeném policií.
23. Žalobce v žalobě obecně tvrdí, že šlo o úvahy jednostranné, nedostatečné a účelové. Nekontretizuje, jaké relevantní okolnosti žalovaná nevzala do úvahy ani v čem postupovala jednostranně či účelově. Není pravdou, že by celé své rozhodnutí opřela jen o nelegálnost vstupu žalobce na území ČR, jak ostatně vyplývá z výše popsaného zdůvodnění neuložení zvláštních opatření. Žalovaná též přihlédla mj. k tomu, že žalobce přicestoval ukrytý v podvozku kamionu (zjevně tedy ve snaze vyhnout se případné kontrole), a to bez jakéhokoliv cestovního dokladu, a že sám avizoval, že chce pokračovat do Španělska a nechce se vrátit do Maroka či zůstat v ČR, kde se ocitl omylem. Soud s tímto posouzením žalované souhlasí a shledává jej v tomto případě zcela dostatečným pro závěr o splnění podmínek pro zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
24. Ani námitku nedostatečného zdůvodnění délky zajištění soud důvodnou neshledal.

25. Podle § 124 odst. 3 věty první zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.
26. Soud v první řadě podotýká, že určení konkrétní doby zajištění je věcí správního uvážení, v jehož přezkumu je soud omezen na jeho zneužití či překročení jeho mezí (srov. § 78 odst. 1 s. ř. s.). Pokud nicméně zákon dává správnímu orgánu možnost správního uvážení, jeho rozhodnutí musí být náležitě odůvodněno, aby bylo možné přezkoumat, zda tyto meze nepřekročil nebo správní uvážení nezneužil.
27. NSS své nároky na odůvodnění doby zajištění cizince vymezil v rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79, následovně: *„Správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“* (odst. 22). Tyto požadavky NSS zopakoval v řadě dalších svých rozhodnutích (viz např. usnesení NSS ze dne 29. 6. 2022, č. j. 2 Azs 306/2021-27, odst. 17 a tam citovanou judikaturu).
28. Dle NSS například nepostačí, když správní orgán stanoví dobu trvání zajištění na 90 dní s tím, že přihlédl k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, zejména vzal ohled na zajištění náležitostí nezbytných k realizaci vyhoštění tak, aby bylo uskutečnitelné vyhoštění v době trvání zajištění, a nic bližšího k otázce neuvede. Takové rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože v zásadě kopíruje znění zákonného ustanovení, o které se opírá (viz rozsudek NSS ze dne 18. 1. 2012, č. j. 3 As 23/2011-82).
29. Stejně tak dle NSS nepostačí dobu zajištění zdůvodnit tím, že cizinec nemá doklad totožnosti bez současného doplnění, jakou to má souvislost se stanovením určité doby zajištění cizince, tedy uvedení, že totožnost stěžovatelů musí být ověřena, jaké kroky k tomu musí správní orgán učinit, s jakou časovou dotací apod. (srov. rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2020, č. j. 4 Azs 248/2019-65, odst. 42).
30. V rozsudku č. j. 41 A 21/2021-32, z něhož cituje žalobce, Krajský soud v Brně rozhodnutí správního orgánu zrušil pro nepřezkoumatelnost, protože při stanovení 120denní doby zajištění postrádal alespoň přibližné časové vymezení jednotlivých úkonů. Současně podotkl: *„Krajský soud ve svém rozsudku ze dne 4. 5. 2021, č. j. 41 A 12/2021-44 uvedl, že požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Vždy je*

třeba přiblížit ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu. Krajský soud si uvědomuje, že pro žalovanou může být v některých případech obtížné odhadnout, jak dlouho bude trvat jednotlivé úkony směřující k vyhoštění cizince. Obzvláště za situace celosvětové pandemie, která přímo ovlivňuje i mezinárodní letecká spojení. V rozhodnutí o zjištění proto žalovaná může přiznat, že objektivní časový odhad jednotlivých úkonů učinit nedokáže. Šlo by totiž proti smyslu odůvodnění, pokud by žalovaná bezpodmínečně musela v rozhodnutí o zajištění učinit určitý časový odhad, který by ale vůbec neodpovídal skutečnosti. Pokud ovšem žalovaná tento odhad učinit nedokáže, je namísto z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění“ (odst. 47).

31. V nyní posuzované věci žalovaná jednak vyjmenovala konkrétní plánované či již zahájené úkony (zjištění a ověření totožnosti žalobce, vydání náhradního cestovního dokladu a jeho doručení, zajištění přepravních dokladů pro doprovod, obstarání letenky či vyjednání průvozu do jiných států EU), jednak se vyjádřila k časovému odhadu náročnosti těchto úkonů. K první fázi úkonů, směřujících ke ztotožnění žalobce (zjištění totožnosti zastupitelským úřadem z důvodu absence jakéhokoli dokladu totožnosti žalobce, vydání náhradního dokladu zastupitelským úřadem a jeho doručení), žalovaná konstatovala, že její délku trvání nelze přesně časově predikovat. Tyto kroky bude realizovat Ředitelství služby cizinecké policie se zastupitelským úřadem Maroka. Nelze časově předjímat, jak dlouho bude ověřování totožnosti zastupitelskému úřadu trvat. Žalovaná podotkla, že v posledním obdobném případě tyto úkony trvaly dva a půl měsíce. Další část úkonů, jejichž dobu vyřízení je také třeba zohlednit, pak podle žalované představuje zabezpečení přepravních dokladů pro policejní doprovod, pro který je navíc třeba vyřídit nezbytné dokumenty pro vstup na území Maroka. Tento proces zabere Ředitelství služby cizinecké policie minimálně 14 dní. Z těchto důvodů je dle žalované délka zajištění na 90 dní přiměřená.
32. Toto odůvodnění je dle soudu v nyní posuzované věci dostatečné. Žalovaná nejprve zrekapitulovala kroky vedoucí ke zjištění totožnosti žalobce a zajištění náhradního dokladu a následně délku trvání této fáze odhadla na 2,5 měsíce se zdůvodněním, že tak dlouho trvalo ztotožnění jiného cizince pocházejícího z Maroka v posledním obdobném případě. Podle soudu je zcela logické, když žalovaná při své rozhodovací činnosti vychází i ze znalostí a zkušeností jí dostupných z úřední činnosti, neboť může důvodně předpokládat, že v obdobné skutkové situaci bude postup se spolupracujícími úřady obdobný. Soud podotýká, že žalovaná je při ztotožnění žalobce a zajištění náhradního dokladu pro něj odkázána na součinnost se zastupitelským úřadem jiné země, tudíž tato část procesu není pod její kontrolou a těžko tak může přesně určit, jakou dobu tento proces poběží (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 17. 5. 2022, č. j. 47 A 41/2022-12, odst. 16). Dalších „minimálně 14 dní“ pak podle ní zaberou navazující úkony spočívající v zajištění přepravních dokladů a vstupních dokumentů do Maroka pro policejní doprovod. Žalovaná dle soudu tedy specifikovala kroky, které bude nutno učinit, a současně s ohledem na své zkušenosti z rozhodovací praxe kvalifikovaně odhadla dobu jejich trvání. Dle soudu tak odůvodnění délky zajištění v napadeném rozhodnutí dostalo požadavkům výše citované judikatury a stanovená délka je přiměřená předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 3 věty první zákona o pobytu cizinců.
33. Pokud jde o zpochybnění efektivit právní úpravy co do periodicity soudního přezkumu zajištění, tak soud nejprve zdůrazňuje, že v této věci jde o rozhodnutí o (prvotním)

zajištění, nikoli o jeho prodloužení či o rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení. Ustanovení § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, které podle žalobce zamezuje efektivnímu soudnímu přezkumu, tedy v této věci aplikováno nebylo. Nadto otázkou souladu periodicity přezkumu podle citovaného ustanovení s ústavním pořádkem se nedávno zabýval Ústavní soud a shledal danou úpravou ústavně konformní, mj. si žalobcem zmiňovaným čl. 5 odst. 4 Úmluvy (viz náleze ze dne 19. 7. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 12/19). V daném případě Ústavní soud označil „*bezmála tříměsíční interval*“ za souladný s Úmluvou (odst. 78 nálezu).

34. V nyní posuzované věci žalobce současně tvrdil, že zajištění v délce 90 dní samo o sobě neumožňuje soudní přezkum v rozumných intervalech, jak požaduje čl. 5 odst. 4 Úmluvy. S touto argumentací soud nesouhlasí. Je možno odkázat na judikaturu NSS, která obecně zajištění na tuto dobu nepovažuje za rozporné s Úmluvou (viz rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2022, č. j. 7 Azs 292/2021-26, odst. 28). Navíc § 129a odst. 3 zákona o pobytu cizinců ani neodvívá přípustnost žádosti o propuštění od délky doby zajištění stanovené v rozhodnutí o zajištění, ale – v případě podané žaloby – od uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí soudu o žalobě. Stanovená délka zajištění v napadeném rozhodnutí tedy sama nebrání soudnímu přezkumu v intervalech žádaných čl. 5 odst. 4 Úmluvy.
35. Konečně, pokud jde o *třetí žalobní bod*, žalobce tvrdí, že je napadené rozhodnutí v celém rozsahu zmatečné, ale nijak toto tvrzení nekonkretizuje. Dále upozorňuje, že spolupracoval s policií a nekladl při zadržení odpor. To je sice dle obsahu spisu pravda, to ale nic nemění na výše aprobevované zákonnosti napadeného rozhodnutí. Žalobce ostatně sám neuvádí, jak přesně měl žalovaný tyto okolnosti zohlednit. Pokud jde o to, že žalobce nezastíral svůj záměr cestovat do Španělska, na což též žalobce v rámci této části žaloby poukazuje, to je taktéž pravda. Žalovaná to ostatně nepominula, ale zcela přílehlavě na tuto okolnost odkazovala v odůvodnění napadeného rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015-52, odst. 33).

Závěr a náklady řízení

36. Soud tak uzavírá, že žalobní body neshledal důvodnými ani nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlídnout i bez uplatněné námitky. Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
37. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť neměl ve věci úspěch. Procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 1. listopadu 2022

Karel Ulík, v. r.
samosoudce